

дитинства, а потім розвинулися і стали життєвим кредом кожного, хто в зрілості потім стане Людиною з великої літери.

Список використаних джерел та літератури

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
2. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
3. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я., 3-4 класи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>
4. Вашуленко Оксана. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/714341/1/Читацька%20компетентність.pdf>

Бурчак Світлана

директор,
Хмельницького ЗДО № 2 «Соколятко»
Хмельницької міської ради
Підкова Анастасія
вихователь-методист
Хмельницького ЗДО № 2 «Соколятко»
Хмельницької міської ради

Формуємо інтерес до читання у дошкільнят

Статтю присвячено проблемі виховання в дітей дошкільного віку ціннісного ставлення до книги. Моральне виховання актуальне на сучасному етапі розвитку суспільства. Книга може виступати засобом морального виховання дітей дошкільного віку, але сучасний науково-технічний прогрес посунув її в бік. Тому сьогодні значення книги в суспільстві має переважно пасивний споживацький характер.

Ключові слова: буккросінг, діти, дошкільний вік, книга, виховання, моральне виховання.

У сучасному суспільстві спостерігається цифровізація в усіх сферах діяльності людини, що не обійшло і дошкільця. У закладах дошкільної освіти все більше використовуються технічні засоби навчання: телевізори, проектори, мультимедійні установки, ноутбуки, принтери тощо. За межами закладу освіти діти користуються без нагальної для того потреби телефонами, планшетами. Інтерес до гаджетів у дошкільників виникає з раннього віку, дітям подобається проводити час біля екрана – віртуальна ігрова реальність викликає в них стійкий інтерес. Діти опановують комп'ютер раніше, ніж вчать читати, орієнтуються в гаджетах краще, ніж у книгах. Тому виникла потреба у цілеспрямованому формуванні інтересу до книги у дошкільнят зі сторони дорослих. Розвиток дітей як читачів покликаний здійснювати сім'я та заклади освіти. На етапі раннього та дошкільного дитинства дитина змушена довіряти дорослому не тільки організацію самого процесу читання (вибір книг, зміст читання, його тривалість, інтенсивність), але й напрямок її подальшого читацького шляху, оскільки сама - через свій загальний та читацький розвиток не може знайти адекватне словесне вираження цим потребам у тому разі, що вони перебувають у стадії формування. Далеко не завжди дитина здатна пояснити, чому вона хоче слухати ту чи іншу книгу, чому вона перевертлюється в того чи іншого героя. Таким чином завдання формування в дитині грамотного читача, знову ж таки, стоїть перед дорослими.

Читач у дитині починається раніше, ніж вона навчиться читати. Уміння складати склади та слова – це лише техніка, справжнє читання – джерело духовного збагачення. Дитина-слухач – це вже читач. Від того, як складуться у дитини перші «стосунки» з книгою, залежить дуже багато, адже книга допомагає опанувати мову – ключ до пізнання навколишнього світу, природи, речей, людських взаємин. Як пробудити інтерес до читання,

як його розвивати, підтримувати – ось одне з найважливіших завдань не лише школи, а й закладу дошкільної освіти. Пробудження інтересу до книги відбувається у ранньому віці. Часте читання дітям раннього віку літературних текстів, уміле його поєднання з життєвими спостереженнями та різними видами дитячої діяльності сприяють збагненню знань дитини про навколишній світ, вчать її розуміти та любити прекрасне, закладають основи моральності.

Інтерес до книги та читання, бажання її розглядати формуються у дитини в оточенні книг, в обстановці поваги до них, у середовищі, що читає. Якщо вдома або в закладі освіти зібрано навіть невелику бібліотеку, дорослі цікавляться книгами, читають і говорять про них, діти досить швидко засвоюють модель поведінки, що демонструється батьками та/або педагогічними працівниками. Наслідуючи їх, звертаються до книг: спочатку дитині цікаво перегортати сторінки, слухати читання дорослого, розглядати ілюстрації. З появою інтересу до картинки починає виникати інтерес до тексту. Як показує досвід роботи нашого закладу, при відповідній роботі вже на третьому році життя в дитини можна викликати інтерес до долі героя оповідання, змусити стежити за перебігом події та переживати нові почуття. Так, у нашому садочку з 2021 року функціонує буккросінг «Читаємо українською» для дорослих і дітей. Це невеличка шафа, де розкладені книги за різними інтересами та є доступними для кожного. Метою зазначеного проєкту є популяризація книги, спонукання цікавості дитини дошкільного віку до читання, розвиток монологічного та діалогічного мовлення вихованців, збереження книги як культурної спадщини. Щоб шафа буккросінгу не перетворилася на об'єкт інтер'єру, в батьківські групи додатка «Вайбер» періодично надсилається інформація про появу нових книг і нагадування про правила користування ними.

Головне завдання дошкільної освіти – не навчити дитину читати, а сформувати у неї

пізнавальний інтерес, потяг до читання, любов до книги. У ХЗДО № 2 «Соколяtko» створені умови для цього. Протягом навчального року в закладі педагогічні працівники організують і проводять тематичні дні та тижні, під час яких вихователі обирають цікаві та доступні форми роботи. З метою популяризації української поезії та закріплення знань про неї, в закладі проведено Тиждень поезії, під час якого відбувся літературний вечір поезії «Поетична світлиця» з дітьми старшої групи. Вихованці знайомилися з біографіями та творчістю таких поетів: Тараса Шевченка, Лесі Українки, Ліни Костенко, Ніни Шмурикової-Гаврилук, Миколи Магери та виховательки закладу Зої Павлюк.

Вихованці переглянули мультфільм на вірш Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати», послушали у живому виконанні вокальної групи працівників закладу твір «Зацвіла в долині». Щоб захід пройшов цікавіше, з вихованцями проведено руханку під вірш Лесі Українки «Тішся ти, дитино» у виконанні Артема Пивоварова та Ольги Полякової. Під час вечора поезії дошкільники виразно декламували вірші або їх уривки, що сприяло збагаченню досвіду інтонувати, передавати характер літературного твору.

Також для старших дошкільнят організовано цільову прогулянку в місцеву бібліотеку, адже найголовнішим завданням бібліотеки залишається популяризація книги та читання. Це було перше знайомство дошкільнят з бібліотекою і воно виявилось вдалим. Хлопчики та дівчатка розглянули зали бібліотеки, ознайомилися з правилами користування бібліотекою та книгою, із захопленням слухали, що розповідає бібліотекар. Після знайомства з бібліотекою кожна дитина обрала книгу для читання вдома з батьками. Як результат проведеної роботи, батьки разом із вихованцями стали читачами цієї бібліотеки.

Ще одним засобом виховання інтересу до книги в ХЗДО № 2 «Соколятко» є персонаж Книга, який приходить у гості до вихованців та розповідає цікаві історії. За допомогою такого яскравого персонажа дошкільнятам можна донести будь-яку інформацію, зацікавити їх слухати, спонукати вирішувати запропоновані проблемні ситуації, викликати бажання виконати завдання. Таку книгу в нашому закладі використовують під час організації занять, розваг, квестів, ігор.

Значення книги та ставлення до неї демонструють дітям насамперед дорослі, які виступають прикладом для дитячої поведінки, тому наше завдання «запалити вогник цікавості» до неї і постійно підтримувати його.

Список використаних джерел та літератури

1. Н. Гавриш «Художньому слову – гідне місце в освітньому процесі», - журнал «Дошкільнє виховання» № 3, 2006
2. Л. Братух «Екскурсія до бібліотеки», - журнал «Бібліотека вихователя дитячого садка», № 6, 2002
3. А. Ланько «Тиждень подорож Книголандією», - журнал «Вихователь-методист дошкільного закладу», № 1, 2019

Васильцова Ірина,
вихователь

Красилівського ЗДО № 10 «Золота рибка»

Художній текст як технологія комунікації

У статті відзначається важливість художнього тексту як засобу комунікації, наводяться вислови відомих людей щодо даної теми. Подано приклади залучення суспільства до необхідності читання.

Ключові слова: художній текст, прогрес, розвиток, здібності, комунікація, література.

Key words: artistic text, progress, development, abilities, communication, literature.

Початок нового тисячоліття відзначено інтенсивним науково-технічним прогресом, активним розвитком ЗМІ й особливо телебачення, що потужно впливають на духовне, емоційне, інтелектуальне життя людей. За цих умов роль і значення літератури суттєво змінюються, а письменники, навіть найавторитетніші, перестають бути володарями дум.

У XXI ст. нерідко можна почути думку про те, що сьогодні важливіші інформаційно-цифрові технології, а книгу навіть називають анахронізмом, що повільно відійшов у минуле... Хіба можна погодитися із цим твердженням?

Сучасний англійський письменник-фантаст Ніл Гейман у статті «Чому наше майбутнє залежить від читання» розмірковує про роль читання художньої літератури для прогресу людства й наводить вражаючі факти. Він пише, що в книгах кожен може знайти щось «Життєво важливе для існування у цьому світі». Світ не обов'язково залишатиметься таким: усе може змінитися. Література може показати людині інший світ, влаштувати людині